

'LEEF JE UIT' CONCERTTOUR VAN JAN SMIT

TECHNISCHE

HOOGSTANDJES

Oktober vorig jaar ging de nieuwe Jan Smit 'Leef Je Uit' concerttour van start in de Rijnhal in Arnhem. In totaal werden tijdens deze tour acht concerten gehouden in zes verschillende concertlocaties door heel Nederland, met als afsluiting twee spectaculaire concerten in Ahoy te Rotterdam. AV & Entertainment Magazine was er bij.

Tekst: loet van Bergen

Voor de technische productie van deze show was Triple Showtechniek uit Purmerend verantwoordelijk. Zij deden al eerder de 'Jan Smit komt naar je toe'-tour in 2008. "Voor Volendam Music BV zijn we inmiddels de vaste huisleverancier geworden", vertelt Rene Tielen van Triple Showtechniek. "We verzorgen exclusief alle optredens en concerten voor o.a. Jan Smit, Nick en Simon en de 3 J's. In de afgelopen jaren hebben we dan ook fors geïnvesteerd in materieel en personeel en nu kunnen we de shows volledig in eigen beheer verzorgen."

Ontwerp

Voor de Leef Je Uit concerttour heeft Triple Showtechniek alles uit de kast gehaald om er een spectaculaire show van te maken, inclusief special effects, LED-walls en bewegende LED-strips. Achter het podium hangt een LED-wall van 18 meter breed en 7 meter hoog (Visualled ST-18P), met een pitch van 18 mm. Daarnaast hangen er in een monorail 72 delen Linx37, dit is een transparante LED-wall met een pitch van 37 mm, die speciaal door Triple Showtechniek is aangeschaft voor deze show. Tenslotte hangen er boven in het kader van de groundsupport nog 13 delen CLS P220 met een pitch van 20 mm. Voor het ontwerp van het lichtplan, podiumopstelling, LED-walls en de monorail, tekende Martijn Steman. "Ik wilde met deze tour iets maken wat nog niet eerder gedaan is en de show tot in de puntjes zou afmaken. Op basis van drie hoofdpunten ben ik zeker een aantal maanden bezig met het ontwerp en de tekening. Omdat licht en video tegenwoordig bijna één is, heb ik in dit ontwerp eerst gekeken wat ik wilde met de LED-screens en video. Daarna heb ik pas

het licht toegevoegd, zodat het samen een geheel werd. In het lichtplan zitten veel moving heads, maar ook profiel, fresnell en volgspots aan de voorkant voor het uitlichten en belichten van de artiesten. Het idee om het licht en de LED-wall in een monorail te hangen ontstond omdat ik voor ieder nummer een ander plaatje wilde maken. Doordat de monorail rondom het podium beweegt, kan je veel verschillende plaatjes maken. Samen met Han Wannemakers van Frontline Rigging ben ik gaan kijken of het idee om de monorail te bevestigen aan de trussconstructie te realiseren was. Dit omdat we een toerende productie zijn en we vaak in locaties staan waar het dak het niet toe laat om zware constructies in te hijsen. Dit bleek geen probleem." De monorail werd tijdens de show bestuurd door Jonas van Leeuwen (Frontline Rigging). "Aan de hand van mijn cue stuurde hij de verschillende hangende trussen naar de eerder bedachte posities", gaat Steman verder. "Aangezien de LED-wall in de monorail vrijwel transparant is, konden we in combinatie met de grote LED-wall mooie 3D-effecten creëren. Achter de grote LED-wall hebben we nog een horizontaal gehangen van 20 x 10 meter. Die hebben we met City colours vanaf de onderkant aangelicht, waardoor middels de visuals een hele mooie dieptewerking in de set werd verkregen."

Het toeren met een groundsupport heeft volgens Steman als voordeel dat je altijd dezelfde set neer kan hangen. Nadeel is dat je een vierkant hebt als eerste aanzicht. "Vandaar dat ik in dit ontwerp veel ronde vormen gebruik heb in de setting en ook voor de monorail. Voor de invulling van de graphics en beelden op de LED-walls hebben we nauw samengewerkt met Ad

de Haan van Live-LAB. De verschillende sferen van de nummers hebben we omgezet in visuals om het liedje te benadrukken. Zo is bijvoorbeeld voor het nummer Cupido een hart gebruikt. Alle visuals werden aangestuurd door Catalyst en Hog PC. De Catalyst Media Server werd gebruikt om de content naar de schermen te sturen." Er zijn voor het project twee Catalyst Media Servers gebruikt. Op elke Catalyst stond de video voor de drie LED-oppervlakken. De tweede Catalyst draaide hot spare, zodat er in geval van calamiteiten overgeschakeld kon worden via een DVI Matrix naar de tweede Catalyst. Ook zijn de live videoschermen voorzien van een border, zodat alles in dezelfde stijl was. De live video-beelden werden geregistreerd door twee bediende Canon XL-H1A 3CCD HDV camera's en twee Sony BRC-300 3CCD colour video dome-camera's. De Sony dome-camera's werden bediend met een Sony

RM-BR300 remote-controll. Als beeldmixer maakt Triple Showtechniek gebruik van een Ecolab Opera 804 Video-mixer die in een meubel zit samen met een zestal preview beeldschermen, een Sony DVD HDD recorder, een Allen & Heath geluidsmixer, een set actieve geluidsmonitors en een ASL intercomsysteem. Voor de weergave van de video-beelden links en rechts naast het podium werd tijdens de show gebruik gemaakt van twee Barco CLM R10+, 10.000 ansilumen DLP projectoren, die op breedbeeld-schermen van 600 x 335 cm projecteren.

Special effects

Tijdens de ontwerpfase heeft Steman veel naar de nummers van Jan Smit geluisterd om ideeën op te doen. "Je wilt de sfeer zoveel mogelijk benadrukken. Eén van de nummers ging over regen. Dat bracht me op het idee om iets te doen met water

LICHT

Blender: Flying Pig HOG IPC incl. wing SPOTS

8x Martin MAC 700 Profile

20x Martin MAC 575 Krypton

25x Martin MAC 250 Wash

6x Martin MAC 250 Beam

18x CLS pixelbar

36x Showtec Active striplight

8x Showtec 4-Light Active

2x Robert Juliat Korrigan 1200 Volgspot

10x ETC Sourcefour Profile

10x Desisti Leonardo Fresnel

Dimmer City

Power: 400A kast + 125A kast met patch

Dimming: Avolites ART4000 36/12 Dimmerrack

Smoking: MDG Atmosphere Hazer met

AIRFORCE 1

Controllers: Ledwall controllers

tijdens dit nummer. Daarvoor heb ik de hulp ingeroepen van Gerard Fernandez van Unlimited FX. Hij kwam met een fraaie oplossing en ontwikkelde speciaal voor deze tour een graphic waterscherm van zes meter lengte in de vorm van een halve cirkel. Het watergraphic scherm creëerde een negen meter hoge muur van water door middel van bestuurbare nozzles, die elk afzonderlijk aangestuurd werden. Hierdoor was het mogelijk om, met behulp van het water, teksten en vormen te projecteren. Verder heeft Unlimited FX de show voorzien van diverse confetti-, pyrotechnische en streamer effecten die door gecertificeerde mensen van dit bedrijf zijn uitgevoerd. Om die reden is Unlimited FX fysiek bij alle shows betrokken geweest vanaf de opbouw, tot de bediening tijdens de shows en de afbouw."

Geluid

Net als bij het licht werden er bij het geluid geen enkele concessies gedaan. Twee jaar geleden heeft Triple Showtechniek o.a. geïnvesteerd in een nieuw geluidssysteem van Electro Voice en een Midax XL8 mengpaneel. Het main systeem op deze tour bestond uit vijftien kasten XLC 127 DVX per kant, met daaronder acht X-sub's verticaal gestapeld op de vloer. Als infill werd er vertrouwd op één gevlogen Deltamax DML 1152 per kant en dat is het ideale kastje om een klein gaatje middenvoor te dichten. Aan de buitenkant wordt meer geweld gebruikt met zes kastjes XLD. "Daarmee is er tot en met de barren links en rechts een

perfect gedekt geluidsplan, zodat elke zucht en snik van Jan goed uit de verf komt", aldus Technicus FOH Gert Wiersema. Alle processing vindt plaats in twee Electro Voice Netmax N8000-1500 processors met in elke unit 8 analoge inputs, 24 analoge outputs en uiteraard een DSP-2 kaart om alle componenten (behalve sub) op FIR filters te kunnen draaien. "Conventionele crossovers hebben een aanzienlijke overlap, die zorgt voor een ongelijkmatige afstraling van de array", legt Wiersema uit. "Dit hoor je terug in de akoestiek, die duidelijk een andere klankkleur heeft dan het directe geluid. FIR filters hebben geen overlap, zodat de afstraling in alle richtingen identiek is. De akoestiek is minder storend, omdat deze hetzelfde klinkt als de mix die de engineer maakt. Ook als men een rondje door de zaal loopt, is het duidelijk dat het systeem een stuk rustiger en egaler klinkt. Het is nu nagenoeg mogelijk elke 'Speakon' een eigen smaakje te geven. Zo is het line array feitelijk opgesplitst in vijf sectoren en kan elke sector apart ge-equalized worden. Met de grenzeloze mogelijkheden van IRIS-net software beschikt de systeem engineer over alle tools om simpele, maar doeltreffende oplossingen te maken." Voor de shows in Ahoy is er een volledig ander geluidsplan gemaakt. Dit vanwege de cameraregistratie. Hoe minder speakers in het plaatje, hoe beter. Het main systeem bestaat hier uit twaalf X-line kasten met daarnaast twaalf X-sub's gevlogen. Om de camera-mensen gelukkig te maken, hangen deze op ruim negen meter hoog. Wat er dan overblijft op de grond is zes X-sub's

en drie QRX 153 toppen per kant voor de eerste 15 à 20 meter. "De catwalk was een redelijke uitdaging voor ons audioteam. Zeker met de beperkte hoogte van het PA in de kleinere lokaties, was de overspraak aanzienlijk. Er werd met mate gebruik gemaakt van compressie om elke dB aan informatie te kunnen gebruiken. Graphic EQ's op elke vocal waren een handig hulpmiddel om functioneel klank te kunnen maken met alle overspraak en rondzingers op de loer."

De zaalmix werd gemaakt op de Midas XL8. Qua preamps is dat meer dan dik in orde. Wiersema: "Dat de XL8 qua mogelijkheden eindeloos zou zijn, wisten we al meteen. Maar dat hij zo verbluffend goed klinkt, verbaast ons nog elke dag. Open, rijk, warm.....zoals een Midas hoort te klinken, maar dan beter!" Verder treffen we een Lexicon PCM91 aan en een tweetal M2000's van TC Electronic. "Deze apparaten hebben altijd goed werk geleverd, dus mochten ze gewoon weer mee. Het waren er eerst meer, maar langzaam vallen ze stuk voor stuk af en neemt de Midas XL8 deze taken over." Opvallend is de Waves MaxxBCL in het rack, maar die staat op bypass. "Op deze tour hebben we veel repetitietijd gehad, en ik kan met de harddisk recorder ook zonder aanwezige muzikanten nog doorgaan met sound designen." De Monitormix werd gemaakt door Donovan Kemper op de Midas Pro6, het kleine broertje van de XL8 die in de zaal ligt. Kemper: "De klank van de input preamps en de outputs is zodanig in orde dat er geen enkele outboard word gebruikt. Met maar één echte monitor (D&B max 15") op het podium en een tweede versterkerkant die een trilplaat onder de bassist versterkt, zijn er in de tafel maar 2x een 31 bands equalizer in gebruik. De hele band speelt op inears. Allemaal

GELUID

Main system: 30 x EV XLC DVX Line array met 16 x Xsub basjes
 Support: EV XLD + EV deltamax kastjes voor in/outfill
 Amp city: EV TG-5 (bananen)/TG-7 (sub)/CP3000/CP2200 (in/outfill)
 Management: 2 stuks Netmax n8000-1500 met FIR filters op alle componenten (behalve op sub)

FOH

Blender: Midas XL8
 EQ: KT Rapide
 Outboard: Lexicon. TC electronic. BSS
 Recording: KT DN9696
 Talkback System: Behringer speakers & DAP talkback mic's

MONITORS

Blender: Midas Pro6
 Inears: Sennheisers met ultimate ears
 Gear: Ac3000 /Furmann /Shure /Sennheiser
 Monitors: D&B max 15" + buttkicker 2x
 IN/OUT board gear Pro6 & XL8
 DSP's: Midas Pro6 DSP + XL8 dsp incl glasfiber multi 2x
 Inputs: 4 x Midas DL451 (96 kanalen) FOH + mon
 Outputs: 3 x Midas DL451 voor PA/monitors/inears

VIDEO

REGIE

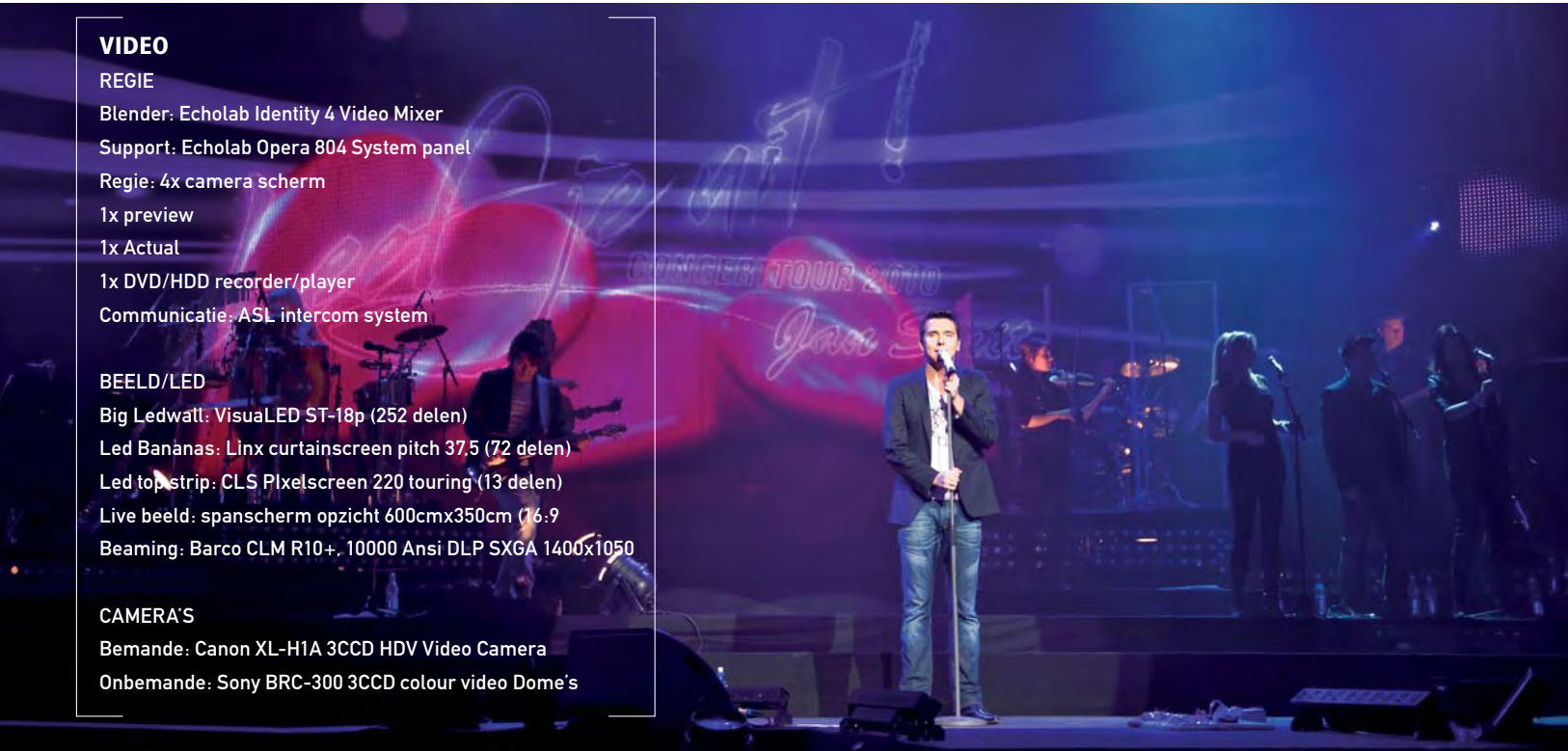
Blender: Echolab Identity 4 Video Mixer
 Support: Echolab Opera 804 System panel
 Regie: 4x camera scherm
 1x preview
 1x Actual
 1x DVD/HDD recorder/player
 Communicatie: ASL intercom system

BEELD/LED

Big Ledwall: VisualLED ST-18p (252 delen)
 Led Bananas: Linx curtainscreen pitch 37,5 (72 delen)
 Led top strip: CLS Pixelscreen 220 touring (13 delen)
 Live beeld: spanscherm opzicht 600cmx350cm (16:9)
 Beaming: Barco CLM R10+, 10000 Ansi DLP SXGA 1400x1050

CAMERA'S

Bemande: Canon XL-H1A 3CCD HDV Video Camera
 Onbemande: Sony BRC-300 3CCD colour video Dome's

Ultimate Ears van Sennheiser: de 3-weg variant en een enkeling op een 2- of 4-weg. De zenders zitten in een rack van acht stuks G2 in de E band. Hier zitten een combiner en een distributiesysteem in. De antenne is een grote paraboolantenne, deze heeft zijn kracht en bereik inmiddels genoeg bewezen." Het nadeel van de overgang van monitorspeakers naar inears is volgens Kemper dat je wel veel meer outputs nodig hebt. "Bij deze concerttour hadden we met de band (veertien personen), twee gastartiesten en Jan Smit alleen al 34 outputs nodig aan inears! De Midas Pro6 die wij hebben heeft 32 outputs (+ L/R en mono), dus eigenlijk 35 outputs. Voor deze tour moest er dus wel even goed worden nagedacht. Met behulp van scènes in de tafel en met recall scope en recall safe konden we uiteindelijk van het voorprogramma door naar het hoofdprogramma zonder dat de klank op de inears van de band enigszins veranderde. Alleen de outputs en de namen die waren opgeslagen in de scènes veranderden mee. Ook met wat direct outputs zijn we uiteindelijk tot een goed werkende sessie gekomen, die het gemakkelijkste werkte voor mij."

Huzarenstukje

Wat betreft microfoons is voornamelijk gebruikt van de gangbare microfoons in de wereld. Triple Showtechniek heeft een ruim assortiment. Uiteindelijk is voor de zang gekozen voor een Shure b52 als een Shure sm91b. De opvallendste keus bij het drumstel de overhead microfoons. Hier is gekozen voor de SE4400. Gert Wiersema: "Na wat verge-

lijking zijn we op deze klank uitgekomen, die het prettigst werkte zowel in de zaal als op de oortjes. Om het drumstel staat een zedelijk drumscherm om de klank op de bühne zo rustig mogelijk te houden. En om de FOH technicus ook het minste last van overspraak te geven. De microfoons voor de percussie zijn ook de 'normale' merken, de Shure b98 op de conga's en een Shure sm57 op de bongo. Voor overheads zijn we uitgekomen op de Neumann, maar niet de nier, maar de supernier variant, de KM 185. De microfoons voor de blazers zijn de Shure b98 clip-on variant, behalve voor de saxofonist. Aangezien hij een aantal solo's had en over het podium zou gaan wandelen moesten we naar een zenderset gaan kijken. Dat is een Shure zender/ontvanger met een kleine Shure clip-on mic eraan geworden." Alle DI's voor gitaren en toetsen zijn Klark Teknik DI's behalve de bas DI, dit is een Avalon. Voor het versterken van de viool gebruikt Triple Showtechniek met succes al een hele tijd een powerplug. Tenslotte zitten alle inputs en DSP voor zowel de zaaltafel als monitor in een groot stalen rack. Dit heeft enorme voordelen, omdat om digitaal te kunnen communiceren er behoorlijk wat Cat5 kabels nodig zijn, waardoor alles bijna geprikt kan blijven zitten. Dit scheelt enorm veel tijd. "Al met al zijn we het bouwen van deze show met een ploeg van 33 man inclusief al onze vaste 11 medewerkers twee dagen bezig geweest." Terugkijkend op deze toer vindt Rene Tielen: "We hebben met zijn allen een huzarenstukje geleverd en zijn alweer klaar voor de volgende uitdaging."